

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	22704 Середня освіта (географія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22704
Назва ОП	Середня освіта (географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Носаченко Володимир Миколайович, Крюченкова Наталя Олександрівна, Зеленська Олена Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.05.2020 р. – 08.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/%D0%A1%D0%9E-%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/2020/05/04/%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97-3/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма повністю відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. Її опанування забезпечує здобувачу вищої освіти набуття всіх компетентностей та оволодіння всіма результатами навчання, зазначеними в ній. Освітній процес за ОП забезпечено на належному рівні згідно із законодавством щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення повністю відповідає сучасним вимогам. Серед роботодавців широко представлені випускники кафедри. Викладацький склад має високий рівень кваліфікації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Узгодженість цілей ОП, місії та стратегії ЗВО. 2. Урахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, досвіду реалізації аналогічних ОП при формуванні та реалізації ОП. 3. Забезпечення досягнення ПРН, які відповідають вимогам НРК. 4. Відповідність обсягу ОП та окремих освітніх компонентів вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого рівня вищої освіти. 5. Зміст ОП має чітку структуру, дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН. 6. Зміст ОП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 014. 7. Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (дисципліни вільного вибору - 25% від кількості кредитів ЄКТС). Процедура вибору - зрозуміла і добре організована. 8. Присвоєння 2 спеціалізацій надає конкурентні переваги на ринку праці. 9. Ґрунтовна практична підготовка ЗВО. 10. Набуття студентами соціальних навичок, що відповідають цілям ОП. 11. Чіткість і прозорість правил прийому на навчання, відсутність у них дискримінаційних положень. 12. Чіткість і зрозумілість порядку визнання результатів навчання в інших ЗВО. 13. Орієнтованість форм і методів навчання та викладання на досягнення цілей ОП і ПРН. 14. Реалізація освітньої програми на засадах академічної свободи. 15. Інформація стосовно освітнього процесу є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною, надається у повному обсязі й зручній для доступу формі. 16. Наявність силабусів. 17. Активне використання системи дистанційного навчання Moodle. 18. Тісний зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП. 19. Оновлення ОП на запити стейкхолдерів, виклики часу. Обговорення відкрите, проекти ОП оприлюднюються завчасно. 20. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними, заздалегідь оприлюдненими. 21. Правила проведення контрольних заходів гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження результатів. 22. Чітка й зрозуміла політика та внутрішня нормативна база для забезпечення академічної доброчесності. 23. НПП мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу із забезпечення навчального процесу. 24. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав, незалежності, об'єктивності. 25. Залучення до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет в освітній галузі регіону. 26. Забезпечення регулярного підвищення кваліфікації та стажування НПП із досить широкою географією. 27. Чітка, зрозуміла і дієва система матеріального та морального заохочення НПП. 28. Достатня МТБ для реалізації ОП. 29. Безоплатний доступ до наявної МТБ, безпечність освітнього середовища. 30. Потужна психологічна підтримка студентів. 31. Використання методів соціологічних опитувань ЗВО та випускників. 32. Висока культура якості, яка сприяє здійсненню належної освітньої діяльності. 33. Чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо регулювання прав та обов'язків усіх сторін освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Недостатня залученість здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до формування та перегляду ОП. 2. Програмний результат навчання 13 (ПРН13) не відповідає змісту підготовки здобувачів освіти. 3. Відсутність у межах певного блоку освітніх компонентів, можливостей вибору дисциплін. 4. Відсутність відповідно до ОП практики підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. 5. Недостатня інформованість та використання можливостей навчання під час неформальної освіти здобувачами вищої освіти. 6. Замалий перелік спільних публікацій викладачів і студентів із географічної тематики за 2018-2019 рр. 7. Здобувачі вищої освіти є недостатньо обізнаними зі складовими елементами академічної доброчесності. 8. Залучення роботодавців до реалізації ОП обмежується проходженням студентами педагогічної практики (в усіх її різноманітних формах класної та позакласної роботи), а також проведенням для здобувачів вищої освіти деякими роботодавцями тренінгів із методики викладання географії на практичних заняттях. Натомість, фактів залучення роботодавців до проведення лекцій, семінарських занять, кураторських годин, виявлено не було. Рекомендації: 1. Активніше залучати здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до удосконалення ОП. 2. Розширити право вибору дисциплін у межах певного блоку освітніх компонентів. 3. Краще інформувати та ширше використовувати існуючі можливості зарахування результатів навчання неформальної освіти за даною ОП. 4. Активізувати роботу з підготовки та публікації спільних статей у наукових фахових виданнях, а також спільних тез доповідей наукових конференцій. 5.

Приділити більшу увагу популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, наприклад, через їх залучення до проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), організацію та проведення конкурсів соціальної реклами тощо. 6. Розширити напрями співпраці з роботодавцями (у плані їх залучення до проведення лекцій, семінарських занять, кураторських годин тощо), що надасть студентам ширший інформаційний простір щодо умов функціонування галузі, можливостей працевлаштування та удосконалення фахових компетентностей.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко сформульовані цілі, які чітко відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Метою ОП є підготовка висококваліфікованих всебічно розвинених фахівців спеціальності «Середня освіта (Географія)», здатних до самостійної науково-педагогічної діяльності у закладах освіти різного рівня (<https://cutt.ly/aymrzjX>). Відповідно Стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на 2020-2025 рр. (<https://cutt.ly/fynOe5C>), основною місією закладу вищої освіти є надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців, і спрямування в подальшому цього освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. Унікальність ОП полягає у залученні до освітнього процесу професіоналів у галузі педагогіки та методики навчання географії, фахівців-практиків освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти й учителів-методистів. Усі необхідні документи розміщено на веб-сайті закладу вищої освіти, на веб-сайті кафедри географії та природознавства.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі та програмні результати навчання за ОП визначаються з урахуванням думок різних категорій стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти). Інтерв'ювання стейкхолдерів підтвердило факт існування не формального, а реального інтересу зацікавлених осіб. Свою позицію щодо формування ОП здобувачі вищої освіти мають змогу висловити під час засідань вченої ради університету, факультету, безпосередньо під час аудиторних занять та в системі студентського самоврядування. Участь роботодавців у процесі формування ОП підтверджена документально (протокол засідання кафедри географії та природознавства №6 від 13.01.2020 р.) та усними відповідями під час зустрічі. Також до процесу вдосконалення ОП долучена академічна спільнота (під час розгляду ОП на науково-методичній та вченій радах факультету природничих наук).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначалися з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. ОП є єдиною в Івано-Франківській області з підготовки майбутніх учителів географії. Інтерв'ювання стейкхолдерів (роботодавців, науково-педагогічних працівників, випускників) підтвердило факт наявності високого рівня попиту регіонального ринку праці на випускників ОП. Цілі ОП та програмні результати навчання визначалися з урахуванням галузевого та регіонального контексту. Галузевий контекст реалізується при вивченні навчальних дисциплін 013 Методика викладання географії, 022 Психологія, 023 Педагогіка та ін., а також під час проходження педагогічних практик і формує ряд програмних результатів (ПРН 2, 3, 5, 7, 8, 14, 15, 16). Регіональний контекст реалізується при вивченні навчальних дисциплін В3 Фізична географія України, В16 Соціально-економічна географія України, В36 Краєзнавство і туризм, В38 Фізична географія Українських Карпат, В39 Сталій розвиток регіону та ін., а також під час виконання курсових робіт і формує ряд програмних результатів (ПРН 9, 10, 11, 12). У процесі підготовки ОП було проаналізовано досвід та враховано кращі практики аналогічних вітчизняних (Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова та ін.) та іноземних (Поморської академії в місті Слупськ, Республіка Польща) освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП акредитується вперше. Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, але наведені програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня – здатність здобувачів вищої освіти вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в певній галузі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ПРН 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Узгодженість цілей ОП, місії та стратегії закладу вищої освіти. 2. Урахування позицій та потреб вмотивованих до покращення ОП стейкхолдерів (роботодавців, академічної спільноти, випускників) щодо цілей ОП та програмних результатів навчання. 3. ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. 4. ОП забезпечує досягнення програмних результатів навчання, які відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Недостатня залученість здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до формулювання цілей та програмних результатів навчання. 2. Програмний результат навчання 13 (ПРН13) не відповідає змісту підготовки здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі та програмні результати навчання ОП відповідають загальній місії закладу вищої освіти, маючи свою унікальність. Зміст, цілі та програмні результати навчання ОП складені із врахуванням відповідних нормативних документів, зокрема, Національної рамки кваліфікацій, Стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на 2020-2025 рр., подібних ОП «Середня освіта (Географія)» інших ЗВО та пропозицій і потреб стейкхолдерів. При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП враховано галузевий і регіональний контекст. ОП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 4, ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і є доступною на сайті кафедри (<https://cutt.ly/cunx2bD>). Термін навчання – 3 роки 10 місяців. Стандарт відповідного рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта відсутній. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів ОП, спрямованих на формування загальних і професійних компетентностей, становить 180 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП чітко структурований за семестрами і роками навчання. Вивчення освітніх компонентів, включених до ОП, складає логічну взаємопов'язану систему від фундаментальних базових на першому курсі (07 Картографія з основами топографії, 08 Загальна гідрологія з основами океанології, 09 Фізика з основами геофізики, 010 Хімія з основами геохімії, 012 Загальне землезнавство та ін.) до складніших на випусковому курсі, що потребують наявності певних компетентностей (016 Регіональна суспільна географія світу, В16 Соціально-економічна географія України, В17 Географія світового господарства та ін.) і в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Певна неточність має місце в циклі загальної підготовки, де містяться дисципліни професійного блоку (В3 Фізична географія України, В8 Історична географія тощо), що на досягнення цілей та програмних результатів навчання не впливає. Програмні результати навчання, які корелюють із загальними компетентностями, забезпечуються вивченням освітніх компонентів гуманітарного циклу (01 Історія України, 02 Українська мова, 03 Історія української культури, 04 Філософія). Також ОП передбачає вивчення іноземної мови загальним обсягом 15 кредитів ЄКТС: 014 Іноземна мова (англійська), 015 Іноземна мова (перша). Інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, роботодавців) підтвердило факт щорічного оновлення змісту освітніх компонентів, включених до ОП, відповідно наданих пропозицій та тенденцій розвитку спеціальності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Теоретичний і практичний зміст ОП повністю відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта, а всі програмні результати навчання забезпечуються відповідними обов'язковими освітніми компонентами (01 – 033). При детальному вивченні змісту ОП, освітніх компонентів, які не мають або мають сумнівний зв'язок з визначеною спеціальністю, не встановлено. Наявність кожного освітнього компоненту має чітке обґрунтування академічною та професійною спільнотою. Наявність в ОП обов'язкового вивчення освітніх компонентів 014 Іноземна мова (англійська), 015 Іноземна мова (перша) обґрунтована стратегією інтернаціоналізації Університету та надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В університеті діє Положення про порядок реалізації здобувачами освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/PymOGGq>). Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на вибіркові навчальні дисципліни (за вільним вибором із точки зору здобувачів вищої освіти), відповідає п. 15, ч. 1, ст. 62 Закону України «Про вищу освіту і становить 60 кредитів (25% загальної кількості кредитів ЄКТС). Дисципліни вільного вибору представлені блоково: Блок 1 (Біологія) та Блок 2 (Краєзнавчо-туристична робота), вивчення кожного присвоює до кваліфікації «Вчитель географії» спеціалізацію «Вчитель біології» та «Організатор краєзнавчо-туристичної роботи» відповідно. Відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/OymO7Gx>) та індивідуального навчального плану, здобувачі вищої освіти мають можливість обрання індивідуальної освітньої траєкторії через академічну мобільність на території України і за кордоном. Спілкування зі здобувачами вищої освіти за ОП загалом підтвердило факт можливості формування власної індивідуальної освітньої траєкторії (під час вибору навчальних дисциплін, тем практичних, реферативних і курсових робіт тощо).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В Університеті діє Положення про організацію та проведення практики у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/vymRmd2>). Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. ОП передбачено 3 практичні підготовки (навчально-ознайомлююча практика в закладах середньої освіти, літня педагогічна практика в оздоровчих таборих, виробнича цільова педагогічна практика в школі) загальним обсягом 18 кредитів ЄКТС. Програми практик націлені на застосування отриманих у ЗВО компетентностей у процесі навчання і виховання учнів закладів загальної середньої освіти, визначають зміст і технології проходження практики і розміщені на веб-сайті (<https://cutt.ly/OymIjGO>). Терміни проведення практик визначаються наказом ректора Університету. Наявне широке коло баз практик (угоди з Департаментами освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації та Департаментом освіти і науки Івано-Франківської міської ради, договори про проведення педагогічних практик з 28

закладами освіти: ліцеями, гімназіями, дитячим центром та ін.). Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (роботодавців) отримано схвальні відгуки про практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка враховує їх індивідуальну освітню траєкторію і дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Університет має власну політику розвитку soft skills для здобувачів ОП через співпрацю з роботодавцями та випускниками. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати загальні (ЗК1, ЗК8, ЗК9, ЗК13 та ін.) і професійні компетентності (ФК4, ФК5, ФК11 та ін.), які можна віднести до soft skills. Соціальні навички формуються під час вивчення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів: 013 Методика викладання географії, 022 Психологія, 023 Педагогіка, В28 Методика викладання біології, В34 Методика краєзнавчо-туристичної роботи та ін. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців) набуття соціальних навичок у студентів під час освітнього процесу підтверджується.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Під час формування змісту ОП робоча група керувалася чинним законодавством у сфері вищої освіти, Національною рамкою кваліфікацій, досвідом існуючих ОП «Середня освіта (Географія)» інших закладів вищої освіти, відгуками стейкхолдерів, враховуючи галузевий і регіональний контекст.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає Положенню про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/xumIobL>) і реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Співвідношення кількості годин аудиторної та самостійної роботи на денній формі навчання становить 1:3, на заочній формі – 1:5. При розробці ОП та навчального плану робоча група чітко дотримувалася зазначених вимог. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування) скарг щодо навчального перевантаження для досягнення цілей та програмних результатів навчання не було. Керівництво факультету реагує на появу подібних інцидентів шляхом створення відповідної комісії і вирішення ситуації, що підтверджено деканом факультету.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В Університеті діє Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/gumYvR2>). За ОП «Середня освіта (географія)» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на даний момент не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів повністю відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2. Зміст ОП має чітку структуру, а включені до неї освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. 3. Зміст ОП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта. 4. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Дисципліни вільного вибору становлять 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС. Процедура вибору дисциплін здобувачами зрозуміла і добре організована. 5. ОП, присвоюючи спеціалізацію «Вчитель біології» або «Організатор краєзнавчо-туристичної діяльності», надає випускнику конкурентні переваги на ринку праці. 6. ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Університетом укладено низку договорів про проведення практик. 7. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям. 8. Обсяг ОП та окремих освітніх

компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Відсутність можливості вибору дисциплін у межах певного блоку освітніх компонентів. 2. Відсутність за ОП практики підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС. Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на вибіркові навчальні дисципліни, становить 60 кредитів (25% загальної кількості кредитів ЄКТС). Зміст ОП чітко структурований за семестрами і роками навчання, щорічно оновлюється і відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта. Вивчення освітніх компонентів, включених до ОП, складає логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Для покращення ОП варто збільшити в межах кожного вибіркового блоку кількість освітніх компонентів. ОП в контексті критерію 2 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, щороку оновлюються та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (<https://admission.pnu.edu.ua/університету-2020-року/>). Правила прийому відображають загальні положення організації прийому вступників, джерела фінансування здобуття вищої освіти, обсяги прийому та державного (регіонального) замовлення, строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів для участі в конкурсному відборі, організацію та проведення конкурсного відбору, а також спеціальні умови участі в конкурсному відборі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань – у формі зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів «Українська мова і література» (коефіцієнт ваги предмету сертифікату ЗНО – 0,3), «Географія» (0,35), «Іноземна мова» (0,3) або «Математика» (0,3), творчих конкурсів та співбесід. Правила прийому чітко обґрунтовують перелік спеціальних умов участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти – розроблені та затверджені внутрішні нормативні документи, які знаходяться у вільному доступі. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/yubFdsN>) регламентує загальні засади переведення здобувачів із інших

закладів вищої освіти. Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/nybDNkl>) встановлює порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін для студентів усіх форм навчання, які переводяться з інших ЗВО. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/oybD593>) регламентує діяльність Університету щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і встановлює загальний порядок перезарахування опанованих навчальних дисциплін, практик тощо. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування) факти поінформованості щодо таких можливостей підтвердилися. Втім, випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, за ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/HynlWyB>) регламентує порядок визнання і зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Правила визнання є чіткими та зрозумілими: зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін проводять за заявою здобувача вищої освіти на підставі академічної довідки або додатка до документу про вищу освіту, або сертифіката про практику, стажування чи проходження тренінгу тощо. Після звірки навчального плану, загального обсягу годин, компетентностей і програмних результатів навчання, деканом чи експертною комісією приймається рішення про зарахування результатів навчання. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти) підтвердився факт недостатньої поінформованості та використання можливостей навчання під час неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Чіткість і прозорість правил прийому на навчання та вимог до вступників ОП, відсутність у них дискримінаційних положень, а також наявність їх у вільному доступі на веб-сайті університету. 2. Чіткість і зрозумілість порядку визнання результатів навчання в інших ЗВО, в тому числі під час академічної мобільності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недостатня поінформованість та використання можливостей навчання під час неформальної освіти здобувачами вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП в контексті критерію 3 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Правила прийому на навчання є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, своєчасно оприлюднюються на веб-сайті університету. Процес організації і проведення прийому здобувачів вищої освіти, зарахування результатів навчання під час академічної мобільності, враховує вимоги чинного законодавства. Втім, існуючі можливості зарахування результатів навчання неформальної освіти за даною ОП не в повній мірі використовуються.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення визначених в ОП цілей і програмних результатів навчання. Про це свідчать результати зустрічей із НПП, студентами, випускниками, роботодавцями, а також аналіз матеріалів, оприлюднених на сайті ЗВО, результатів анкетування здобувачів вищої освіти, проведених кафедрою географії та природознавства і лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи, а також матриці відповідності програмних результатів навчання методам навчання, відображеної в додатку (таблиця 3) до відомостей про самооцінювання. Застосовувані ЗВО методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого навчання. Вищезгадане анкетування студентів показало: 90% здобувачів вважає, що навчальний заклад забезпечує можливість вибору форм і методів навчання. Заклад вищої освіти активно впроваджує нові методи, які відповідають сучасним особливостям сприйняття інформації молоддю та дозволяють здобувачам вищої освіти поєднувати навчання з роботою. Це комплекс навчальних матеріалів, розміщених на дистанційній платформі навчання. На зустрічах студенти постійно відмічали задоволення її змістом та функціонуванням; в анкетах 90% здобувачів вказали, що в них немає проблем із комунікацією, яка відбувається через платформу дистанційного навчання. Якісне наповнення навчально-методичними матеріалами Moodle зіграло важливу роль у забезпеченні повноцінного дистанційного навчання в умовах карантину (на зустрічах це відзначили всі студенти). Студенти мають змогу самостійно формулювати власні інтереси та потреби, формуючи індивідуальну освітню траєкторію, що було відмічено ними на зустрічах. Реалізація освітньої програми ЗВО побудована на засадах академічної свободи. Це виражається у вільному виборі студентами способу і форми отримання інформації, дисциплін із вибіркового циклу (результати опитування свідчать: 100% студентів кафедри виразили впевненість, що володіють свободою такого вибору) <https://kgip.pnu.edu.ua/вибіркові-дисципліни/>, тем доповідей, презентацій, курсових робіт тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Спілкування зі здобувачами вищої освіти, а також аналіз матеріалів, розміщених на сайті університету, в системі Moodle та результатів опитування студентів, дозволяє стверджувати, що інформація стосовно освітнього процесу, яка надається студентам, є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною та надається у повному обсязі <https://kgip.pnu.edu.ua/014-07-середня-освіта-географія/>; <https://kgip.pnu.edu.ua/основні-дисципліни-3/>; <https://kgip.pnu.edu.ua/вибіркові-дисципліни-3/>. Беззаперечною перевагою у представленні інформації про освітні компоненти є наявність силабусів. Студентам забезпечено зручний доступ до дистанційних курсів. Про кожен освітній компонент (цілі, зміст, результати навчання, рекомендована література тощо) у зручний для себе спосіб кожен здобувач вищої освіти може отримати вичерпну інформацію. Система дистанційного навчання Moodle дозволяє студентам в електронній формі отримати конспекти лекцій, методичні рекомендації до практичних робіт та семінарів, перелік необхідної основної та додаткової літератури, методичні вказівки до написання курсових робіт з орієнтовною їх тематикою. Окрім того, студенти, користуючись системою, мають змогу пройти поточне тестування із дисциплін, що вивчаються та отримати оцінку.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Спілкування зі студентами та викладачами, ознайомлення зі спільними науковими публікаціями НПП і здобувачів свідчать про досить тісний зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП. Результатами такого поєднання є підготовка (під керівництвом викладачів) та публікація студентами наукових статей, тез доповідей; їх участь у наукових конференціях, круглих столах, наукових семінарах, конкурсах студентських наукових робіт; написання та захист курсових робіт; винесення окремих результатів наукових досліджень на обговорення під час проведення практичних і лабораторних занять. Цікавими формами наукового пошуку глобального і краєзнавчого напрямків стали тематичні наукові екскурсії в Українських Карпатах та участь студентів у діяльності дослідницьких груп: «Дослідники Карпат», «Історико-архітектурна спадщина Прикарпаття», «Урбаністичні студії», «Україна і світ». Як засвідчив діалог зі студентами на зустрічі, така форма поєднання навчання і досліджень їм дуже подобається, вона сприяє набагато ефективнішому засвоєнню матеріалу. При цьому викладачі відмітили, що робота вказаних дослідницьких груп помітно активізує прагнення студентів до наукового пошуку.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз відповідної документації кафедри, зустрічі з гарантом, викладачами, деканом факультету природничих наук, зовнішніми стейкхолдерами і студентами показали, що кафедра постійно оновлює освітню програму, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін у частині змістовного наповнення, методів навчання і викладання. Базою для модернізації змісту освіти виступають наукові дослідження викладачів, що забезпечують реалізацію відповідної освітньої програми, рекомендації стейкхолдерів (протокол засідання кафедри №6 від 13.01.2020 р.), а також знайомство викладачів із передовими вітчизняними, європейськими та світовими практиками під час проходження стажування в Україні та за кордоном (<https://kgip.pnu.edu.ua/про-кафедру/викладацький-склад/>), або спілкування із вітчизняними та зарубіжними колегами, що перебувають в університеті в рамках програм обміну

викладачами та студентами. Опитування викладачів на зустрічах підтвердило, що розгляд питання і ухвалення рішення щодо оновлення змістовного наповнення ОП відбувається щорічно на засіданні кафедри.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Зустрічі з ректором університету, деканом факультету природничих наук, гарантом ОП, ознайомлення з програмою академічної мобільності університету, наказами про закордонні відрядження НПП (накази № 42-в від 03.02.2017 р.; № 949-в від 23.11.2017 р.; № 1011-в від 11.11. 2019 р.; № 1012-в від 11.11 2019 р.), а також спілкування з викладачами та студентами дозволяють зробити висновки про високий ступінь інтернаціоналізації діяльності університету. Свідченням цього є договори про співробітництво ПНУ з університетами різних країн світу; участь викладачів і студентів кафедри в програмах обміну Еразмус+; участь викладачів у міжнародних проектах <https://kgip.pnu.edu.ua/події/316-2/>; очна участь викладачів у Міжнародних науково-практичних конференціях <https://kgip.pnu.edu.ua/2019/11/20/викладачі-кафедри-географії-та-приро/>; участь студентів у стипендіальних програмах і програмах семестрового обміну студентами у рамках домовленостей із Поморською Академією (м. Слупськ, Польща). Широкою є географія академічних зв'язків кафедри з країнами світу - Польща, Румунія, Німеччина, США. Учасники освітнього процесу однаковою мірою поінформовані <https://ic.pnu.edu.ua/>; https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf і мають рівний доступ до участі в програмах академічної мобільності, а також до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних (HighWire Press, Scinceresearch, Scholar.google тощо), що здійснюється через сайт наукової бібліотеки університету <http://lib.pnu>

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення визначених в ОП цілей і програмних результатів навчання. 2. Студенти мають змогу самостійно формулювати власні інтереси та потреби, формуючи індивідуальну освітню траєкторію. 3. Реалізація освітньої програми ЗВО побудована на засадах академічної свободи, що виражається у вільному виборі студентами способу і форми отримання інформації, дисциплін із вибіркового циклу, напрямів наукового пошуку тощо. 4. Інформація стосовно освітнього процесу, яка надається студентам, є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною, надається у повному обсязі й зручній для доступу формі. 5. Беззаперечною перевагою у представленні інформації про освітні компоненти є наявність силабусів. 6. Активне використання системи дистанційного навчання Moodle полегшує студентам доступ до необхідної інформації, економить час і є більш зручним для проходження контрольних заходів. 7. Зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП дозволяє урізноманітнити форми і методи навчання (підготовка та публікація студентами статей, тез доповідей, їх участь у наукових конференціях, круглих столах, наукових семінарах, конкурсах студентських наукових робіт, у діяльності дослідницьких груп: «Дослідники Карпат», «Історико-архітектурна спадщина Прикарпаття», «Урбаністичні студії», «Україна і світ») та покращити його якість. 8. Кафедра постійно оновлює освітню програму, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін у частині змістовного наповнення, методів навчання і викладання на запити стейкхолдерів, а також у відповідь на виклики часу. 9. Із широкою географією, різноплановою і активною є міжнародна діяльність університету загалом і кафедри зокрема.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

За 2018-2019 рр. список спільних публікацій викладачів і студентів (із географічної тематики) включає лише 4 найменування. Рекомендація - активізувати роботу з підготовки та публікації спільних статей у наукових фахових виданнях, а також спільних тез доповідей наукових конференцій.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Виділені вище сильні сторони, позитивні практики і окремі недоліки при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 4 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (освітній рівень бакалавр) рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Ознайомлення з «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliia-Stefanyka».pdf>, відповідними розділами силабусів, робочих програм навчальних дисциплін, а також зустрічі з представником центру якості надання освітніх послуг, викладачами та студентами засвідчили, що контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?%2520mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=146&id_cou=2110.

Контроль здійснюється із встановленою періодичністю на різних рівнях: самоконтролю, кафедральному та ректорському. Форми здійснення контрольних заходів є різноманітними (усні, письмові, колективні, індивідуальні тощо), заздалегідь обумовленими, з визначеними чіткими критеріями оцінки та зрозумілими для студентів. Позитивною практикою є використання дистанційної системи навчання для здійснення поточного контролю.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За ОП «Середня освіта (географія)» перший рівень вищої освіти відсутній відповідний стандарт вищої освіти. Наразі атестація здійснюється екзаменаційною комісією <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-Ekzamenatsiinoi-komisii-u-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliia-Stefanyka»-№33-vid-27.01.2015r..pdf> і включає: 1. Комплексний атестаційний екзамен з географії і методики викладання географії 2. Комплексний атестаційний екзамен із дисциплін спеціалізації

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliia-Stefanyka».pdf>, Положення про моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-monitorynh-yakosti-rivnia-znan-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-1.03.2016-№43-АНР.pdf> показав, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів (п.6 Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника <https://art.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/9/2019/11/наказ-799.pdf>). Спількування зі студентами та представниками студентського самоврядування показало обізнаність здобувачів вищої освіти щодо правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження їх результатів. Анкетування, де 95% студентів вказали, що ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій та поданням скарг, пов'язаних із корупцією, також підтверджує це. Встановлено, що у випадках конфліктної ситуації студент може подати мотивовану заяву в деканат (не пізніше наступного дня після оголошення результатів), за якою йому дозволяється повторне проходження контрольних заходів, однак не більше двох разів із кожної дисципліни: спочатку здобувач складає повторно залік чи екзамен викладачу; потім - у присутності комісії, яка створюється завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Ознайомлення з результатами опитування студентів показало, що суб'єктивізм оцінювання нівелюється завдяки використанню тестів і ІТ-технологій при їх перевірці - 95% здобувачів підтримали таку думку.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Ознайомлення з документами, що містять стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ПНУ, зокрема Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>, Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pedagogical.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/7/2020/01/Положення-про-Комісію-з-питань-етики-та-академічної-доброчесності-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>, Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://kfsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/13/2018/07/code_of_honor.pdf, зустрічі з науково-педагогічними працівниками, студентами, представником центру якості надання освітніх послуг засвідчили, що в університеті в цілому та на кафедрі зокрема здійснюються такі заходи щодо дотримання учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності: інформаційна робота викладачів зі студентами, мотивація студентів до навчання, перевірка робіт на плагіат, інформаційна та консультаційна робота Наукової бібліотеки з авторами наукових праць, відкритий доступ до інформації та ін. У межах ОП сформований репозитарій наукових робіт. Результати анкетування здобувачів вищої освіти виявили, що 90% опитаних ознайомлені з документами, що містять настанови, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності. Університет (відповідно до укладених угод із фірмами, які мають право надавати послуги користування системами антиплагіату) використовує системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості, рекомандовані МОН України, Unicheck (<https://unicheck.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl/>). Розроблено, затверджено та оприлюднено значну кількість документів, що складають внутрішню нормативну базу ЗВО і врегульовують питання дотримання принципів академічної доброчесності та є наперед визначеними, чіткими і зрозумілими. Політика та процедури ЗВО щодо академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими. 2. Позитивною практикою є використання дистанційної системи навчання для здійснення поточного контролю. 3. Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. 4. Установлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП дотримуються всі учасники освітнього процесу. 5. В університеті сформовано чітку і зрозумілу політику, стандарти та внутрішню нормативну базу для забезпечення академічної доброчесності, створено дієву систему інституційного забезпечення, що опікується питаннями академічної доброчесності, наявні та використовуються відповідні інформаційно-технологічні засоби.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Спілкування з представниками студентського самоврядування показало, що здобувачі вищої освіти є недостатньо обізнаними зі складовими елементами академічної доброчесності. Відтак, ЗВО більшу увагу варто приділити популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, наприклад, через їх залучення до проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), організацію та проведення конкурсів соціальної реклами тощо.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Виділені вище сильні сторони, позитивні практики і окремі недоліки при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 5 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (освітній рівень бакалавр) рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз звіту про самооцінювання і результатів опитування здобувачів кафедри географії та природознавства, а також інтерв'ювання гаранта освітньої програми, декана факультету природничих наук, науково-педагогічних працівників, що працюють з ОП та ін. було встановлено наступне: Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу. Діалог зі студентами, випускниками та роботодавцями показав, що особливим авторитетом як високопрофесійний педагог, географ, практик і краєзнавець користується гарант освітньої програми Гілецький Й.Р. Результати опитування здобувачів вищої освіти кафедри географії та природознавства, що проходять підготовку за ОП, засвідчили високу оцінку викладацької майстерності (70% студентів відмітили, що їх підготовка відповідає останнім тенденціям розвитку майбутньої професійної діяльності). Анкетування зовнішніх стейкхолдерів 100-відсотково засвідчило високий рівень професіоналізму викладачів при формуванні сучасних компетентностей для майбутнього працевлаштування. Покращення рівня професійної майстерності викладачів регулярно здійснюється шляхом підвищення кваліфікації як за місцем роботи, так і шляхом стажування у вітчизняних (наприклад, Львівський національний університет імені Івана Франка), та закордонних (Поморська Академія, Польща; Сучавський університет, Румунія) навчальних закладах.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відбір науково-педагогічних працівників для викладання за ОП здійснюється відповідно до «Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Положення.pdf> та Статуту університету <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників, що при спілкуванні підтвердили всі НПП кафедри. Адміністрація університету, передусім, враховує рекомендації кафедри при заповненні вакантних посад. Результати опитування студентів кафедри географії та природознавства, а також роботодавців підтверджують, що викладачам, які реалізують ОП, притаманний високий рівень професіоналізму.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Ознайомлення з угодами про співпрацю між державним вищим навчальним закладом «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» і Департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА; Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради; ДП УДЦ «Молода гвардія» тощо, а також безпосереднє спілкування з роботодавцями, дозволяє зробити висновок, що ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет в освітній галузі Івано-Франківська. Бесіда з директором природничо-математичного ліцею Бідичаком М.Р., заступником директора Івано-Франківської ЗОШ № 25 Бойчук С. Я., методистом Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради Гарасимчук С. Я. засвідчили, що вони є залученими до перегляду ОП, проходження педагогічної практики студентами, проведення тренінгів та майстер-класів для студентів, спільної участі в різноманітних позааудиторних заходах.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до реалізації освітньої програми роботодавців, переважною мірою, через проходження студентами педагогічної практики в загальноосвітніх школах, гімназіях, коледжах, вищих професійних училищах тощо. Спілкування з роботодавцями засвідчило, що методист Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради Гарасимчук С. Я. практикує проведення зі студентами, які навчаються за даною ОП, тренінгів із методики викладання географії.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Ознайомлення з «Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/210_06.04.2020.pdf, а також спілкування з викладачами та представником центру якості надання освітніх послуг показало, що в університеті, не рідше одного

разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. В університеті діє потужна школа педагогічної майстерності, до функціонування якої залучені провідні професори в галузі педагогіки та методики викладання географії (наприклад, професор Кіндратюк Б.Д. з кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика), а також фахівці-практики ЗОШ (наприклад, учитель-методист Лотоцька М.П.). Професійний розвиток викладачів здійснюється через програми співпраці з вітчизняними університетами, зокрема: Львівським національним університетом ім. І. Франка, Чернівецьким національним університетом імені Ю. Федьковича. Крім того, НПП ПНУ мають можливість проходити короткотермінове стажування в республіці Польща від національного агентства академічних обмінів (NAWA), у Ягеллонському університеті (Краків, Республіка Польща), у Сучавському університеті, (Румунія) та інших університетах. У 2019 році започатковано проект міжнародної співпраці між університетами Collegium Carpathicum спільно зі Студіумом східноєвропейських досліджень Варшавського університету (штаб-квартира Collegium Carpathicum розміщена в обсерваторії на г. Піп Іван, яка належить ПНУ імені Василя Стефаника.). Це дозволяє проводити англійські лекції для студентів партнерських університетів на теми, пов'язані з Єврокарпатським регіоном. Процедура моніторингу та оцінювання викладачів здійснюється шляхом визначення рейтингів штатних науково-педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників-сумісників (Базове положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Bazove-Polozhennia-pro-reitynhove-otsiniuvannia-efektyvnosti-roboty-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-N9756-vid-1.2.2014r..pdf>). Складовими системи моніторингу якості освітньої діяльності є: - щорічні університетські конкурси; - соціологічні опитування здобувачів освіти і випускників.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Спілкування з адміністрацією ПНУ продемонструвало, що в університеті завдяки індивідуальним рейтингам НПП створена система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері, яка є підставою для преміювання, встановлення надбавок, нагородження грамотами, представлення до присвоєння почесних звань тощо. Відповідно до колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом Університету на 2016-2018 роки <https://pnu.edu.ua/документи/>, Статуту Університету <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>, Положення про заохочувальні відзнаки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/документи/> визначаються умови преміювання та види заохочення працівників університету: - преміювання, надання матеріальної допомоги праці-вни-кам, стимулювання творчої праці й педагогічного новаторства; - надбавки працівникам за високі досягнення у праці, за виконання особливо важливої роботи, за складність і напруженість у роботі. Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science <https://pnu.edu.ua/документи/> передбачає для НПП, що публікуються у вищезначених виданнях: - зменшення навчального навантаження; - грошові премії. Запровадження описаної системи матеріального та морального заохочення стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу, про що свідчать результати опитування здобувачів вищої освіти кафедри географії та природознавства, які проходять підготовку за ОП. 2. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. 3. ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет в освітній галузі регіону. 4. В університеті не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Досить широкою є географія проходження стажування викладачами кафедри географії та природознавства. 5. ПНУ розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального та морального заохочення НПП, що стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Спілкування зі студентами та роботодавцями показало, що залучення останніх до реалізації ОП обмежується проходженням студентами педагогічної практики в загальноосвітніх школах, гімназіях, коледжах, вищих професійних училищах (в усіх її різноманітних формах класної та позакласної роботи), а також проведенням для здобувачів вищої освіти деякими роботодавцями тренінгів із методики викладання географії на практичних заняттях. Натомість, фактів залучення роботодавців до проведення лекцій, семінарських занять, кураторських годин, виявлено не було. Відтак, експертна група рекомендує кафедрі, що забезпечує реалізацію ОП, розширити

напрями співпраці з роботодавцями, що надасть студентам потужніший інформаційний простір щодо умов функціонування галузі, можливостей працевлаштування та удосконалення фахових компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Виділені вище сильні сторони, позитивні практики і окремі недоліки при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 6 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (освітній рівень бакалавр) рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група оцінювала матеріально-технічні ресурси ПНУ на підставі наданих університетом фото- та відеозвітів із заслуховуванням відповідних коментарів гаранта освітньої програми. Використання такого формату дало змогу дійти наступних висновків: Для реалізації освітнього процесу за ОП «Середня освіта (географія)» на базі факультету природничих наук ПНУ є достатні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення, які сприяють досягненню цілей та програмних результатів ОП. Під час навчання здобувачі вищої освіти використовують спеціалізовані кабінети та лабораторії, які оснащені необхідним обладнанням. У бібліотеках наявні електронні та друковані видання. Також варто відзначити використання здобувачами освіти «хрестоматій з дисциплін». Навчально-методичне забезпечення ОП відповідає внутрішнім нормативно-правовим вимогам ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У результаті спілкування зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками, експертна група переконатась у наявності безоплатного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації освітнього процесу за ОП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та відповідає нормам техніки безпеки. Двічі на рік зі здобувачами вищої освіти проводяться відповідні інструктажі. Під час проведення акредитаційної експертизи експертна група переконатась в ефективній роботі Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, яка проводить заходи для підтримки психологічного здоров'я учасників освітнього процесу (в умовах карантину її функціонування активізувалось і відбувається дистанційно).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення акредитаційної експертизи було підтверджено, що ЗВО, факультет природничих наук, кафедра географії та природознавства забезпечують необхідну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою. Здобувачам вищої освіти надають підтримку: Центр дистанційного навчання та моніторингу діяльності, деканат, викладачі кафедри, Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи. Також, існує «Путівник студента», коворкінг-простір Paraglyph, відбувається переорієнтування роботи інституту кураторів. У результаті спілкування зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що вони задоволені цією підтримкою та вважають її якісною. Також

високий рівень задоволення інформаційною підтримкою засвідчено в результатах анкетування – 95% опитуваних задоволені інформуванням, яке ведеться через сайт кафедри.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО наявний план-графік пристосування приміщень для осіб з особливими освітніми потребами. Корпус, у якому проводиться освітній процес за ОП «Середня освіта (географія)» має під'їзну доріжку та навчальну аудиторію на першому поверсі для осіб із обмеженою руховою активністю. Під час спілкування з учасниками освітнього процесу було встановлено, що на цій ОП немає здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У результаті спілкування зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що вони ознайомлені з політикою і процедурою вирішення конфліктних ситуацій. В ЗВО є наказ №155 від 07.03.2019 р. «Про заходи з метою попередження булінгу на насильства в освітньому просторі», працює «Гаряча лінія» з ректором та «Телефон довіри», за допомогою яких можна повідомити про корупцію та інші зловживання з боку працівників ЗВО. Конфліктних ситуацій на ОП експертною групою не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Наявність достатньої матеріально-технічної бази для реалізації ОП. 2. Безоплатний доступ до наявної матеріально-технічної бази та безпечність освітнього середовища. 3. Функціонування Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, коворкінг-простору Paragraph, «Гарячої лінії» та «Телефону довіри»; наявність «Путівника студента».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

-

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виділені вище сильні сторони та позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 7 дозволили експертній групі зробити висновок, що ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (освітній рівень бакалавр) має взірцевий характер і відповідає рівню А за критерієм 7. Оцінка матеріально-технічних ресурсів ПНУ на підставі наданих університетом фото- та відеозвітів із заслуховуванням відповідних коментарів гаранта освітньої програми щодо їх використання в освітньому процесі, а також бесіди з адміністрацією, показала, що МТБ університету гарантує досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН. Зустрічі й результати анкетування студентів засвідчили, що в університеті освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я, повністю задовольняє інтереси студентів, здобувачам вищої освіти надається потужна психологічна підтримка, що виявилось особливо цінним для них у період карантину.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Заклад вищої освіти постійно дотримується визначених та розроблених ним процедур моніторингу та аудиту якості освітніх програм. Нормативними документами ЗВО, у яких визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду та вимоги до проектної групи ОП є «Методичні рекомендації з розробки освітньо-професійних і освітньо-наукових програм та навчальних планів першого і другого рівнів освіти» (протокол №5 засідання Вченої ради від 31.05. 2016 р.) та Положення про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм (протокол №6 засідання Вченої ради від 25.06.2019 р.). ОП «Середня освіта (географія)» переглядалась у червні 2019 р.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти можуть обирати методи і форми навчання, що використовуються при реалізації ОП. Для покращення навчального процесу здобувачі можуть звернутися до завідувача кафедри та декана факультету. Також представники студентської спільноти входять до складу Вченої ради факультету та університету. Для забезпечення якості ОП використовуються методи соціологічних опитувань здобувачів освіти та випускників. Проте, варто зазначити, що здобувачі освітнього рівня «бакалавр» та випускники останніх років не залучені до безпосереднього перегляду ОП «Середня освіта (географія)».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено, що вони реально залучені до процесу періодичного перегляду ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників за ОП «Середня освіта (географія)» ще не було. Викладачі збирають інформацію стосовно кар'єрного шляху випускників кафедри під час різноманітних зустрічей (зустріч із однокурсниками та викладачами, на курсах підвищення кваліфікації).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості освіти забезпечується Центром забезпечення якості (<https://pnu.edu.ua/%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96/>), який здійснює моніторинг освітньої діяльності. Під час внутрішніх перевірок недоліків за ОП «Середня освіта (географія)» не було виявлено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Середня освіта (Географія)» є первинною. Зауваження попередніх акредитацій інших спеціальностей 014 Середня освіта стосовно дисциплін вільного вибору є частково актуальним для ОП «Середня освіта (Географія)». Під час бесіди зі здобувачами було виявлено, що вони мають можливість обирати ДВВ, проте він є, здебільшого, блоковим (здобувачі обирають блок ДВВ, що забезпечує додаткову спеціалізацію).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічей із адміністрацією ЗВО, науково-педагогічними працівниками та студентами стало зрозуміло, що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє здійсненню належної освітньої діяльності за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Заклад вищої освіти постійно дотримується визначених та розроблених ним процедур моніторингу та аудиту якості освітніх програм. 2. До поліпшення освітніх програм залучаються усі стейкхолдери. 3. Для забезпечення якості ОП використовуються методи соціологічних опитувань здобувачів освіти та випускників. 4. До складу розробників освітньої програми входять роботодавці. 5. В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє здійсненню належної освітньої діяльності за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатнє залучення здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалавр) до створення та удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Виділені вище сильні сторони, позитивні практики і окремі недоліки при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 8 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (освітній рівень бакалавр) рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті ЗВО у вільному доступі є нормативно-правові документи, які зазначають правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є доступними, чіткими і зрозумілими. Наприклад, Статут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол №11 засідання Вченої ради від 29.11.2017 р.).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Затвердження ОП передбачає відкрите обговорення із усіма стейкхолдерами, йому передують завчасне оприлюднення проектів ОП. На офіційному веб-сайті кафедри географії та природознавства оприлюднено проект ОП 2019 року (<https://kgip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/73/2020/03/%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%95%D0%9A%D0%A2-%D0%94%D0%9B%D0%AF-%D0%9E%D0%91%D0%93%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF-%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%A1%D0%9E%D0%93-%D0%B3%D0%BE%D1%82.pdf>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Уся необхідна інформація знаходиться у відкритому доступі на сайті університету та факультету і є зрозумілою для усіх стейкхолдерів. На офіційному веб-сайті кафедри географії та природознавства оприлюднено: ОП «Середня освіта (Географія)», силабуси навчальних дисциплін та інші відомості, що регулюють освітній процес за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо регулювання прав та обов'язків усіх сторін освітнього процесу. 2. Затвердження ОП передбачає відкрите обговорення із усіма стейкхолдерами, йому передують завчасне оприлюднення проектів ОП. 3. Вся необхідна інформація знаходиться у відкритому доступі на сайті університету та факультету і є зрозумілою для усіх стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Виділені вище сильні сторони та позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 9 дозволили експертній групі зробити висновок, що ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (освітній рівень бакалавр) має взірцевий характер і відповідає рівню А за критерієм 9. Усі документи, що регулюють процедури освітнього процесу, а також права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу є прозорими, доступними та зрозумілими. Учасники всіх, проведених експертною групою зустрічей, одноставно це підтвердили.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зеленська Олена Олександрівна

Члени експертної групи

Носаченко Володимир Миколайович

Крюченкова Наталя Олександрівна